

## Täysistunto

**Torstai 30.11.2017 klo 16.02—22.05**

**11. Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi riistanhoitomaksusta ja pyyntilupamaksusta annetun lain, riistahallintolain ja riistavahinkolain 46 §:n muuttamisesta**

Hallituksen esitys HE 117/2017 vp

Valiokunnan mietintö MmVM 9/2017 vp

*Ensimmäinen käsittely*

**Puhemies Maria Lohela:** Ensimmäiseen käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 11. asia. Käsittelyn pohjana on maa- ja metsätalousvaliokunnan mietintö MmVM 9/2017 vp. Nyt päätetään lakiehdotusten sisällöstä.

*Keskustelu*

21.23 **Anne Kalmari kesk** (esittelypuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Tässäkin esityksessä ollaan harrastajien kukkarolla. Tässä esityksessä korotettaisiin riistanhoitomaksua 33 eurosta 39 euroon. Samalla esityksessä ehdotetaan muutettavaksi myös riistahallintolakia. Suomen riistakeskuksen tehtäviä ja organisaatiota muutettaisiin ja järjestettäisiin uudelleen riistanhoitoyhdistysten tukemisen, ohjauksen ja valvonnan lisäämiseksi. Riistanhoitoyhdistyksien osallistumisesta riistavahinkotarkastukseen aiheutuvat kustannukset korvattaisiin riistavahinkojen korvaamiseen osoitetuista määrärahoista.

Valiokunta kävi erittäin hyvän keskustelun ja kuuli monia asiantuntijoita tästä lainsäädännöstä. Sen perusteella, mitä saimme asiantuntijakuulemisessa kuulla, niin kun riistanhoitomaksuja kohdennetaan nyt erityisesti niihin yhdistyksiin, joissa tapahtuu yhdistymistä, ja siellä voidaan hankkia tällaista ammattimaista työntekijää, samalla halusimme kuitenkin turvata valiokunnan yksimielisellä näkemyksellä sen, että tasapuolisuus huomioitaisiin näitten varojen kohdentamisessa, sillä on tärkeää, että tällaisia pakkoyhdistymisiä ei tulisi, ja on ihan hienoa, että paikallinen toiminta säilyy niissä yhdistyksissä, joissa pystytään hyvin nämä julkiset hallintotehtävät, ampumakokeitten ja metsästäjäutukintojen järjestäminen, toteuttamaan sekä osallistumaan riistavahinkojen maastotarkastukseen ja metsästyksen valvontaan asianmukaisesti. Ja mikäli tällaisia vapaaehtoisia yhdistymisiä sitten tapahtuu, näissäkin tapauksissa on erittäin tärkeää turvata se paikallistuntemus ja paikallisoaaminen. Sen sijaan katsoimme, että on ihan hyvä, että tätä rahoitusta hieman lisää ke-rätään, että pystyy näitä julkisia hallintotehtäviä asianmukaisesti toteuttamaan, sillä kaikilla alueilla riistanhoitoyhdistyksellä nykytilanteessa ei ole ollut mahdollisuutta sitä tehdä.

Tämä lakiesitys on niin ikään budjettilakeja, ja lakien on tarkoitus tulla voimaan ensi vuoden alusta.

21.26 **Kari Kulmala sin:** Arvoisa rouva puhemies! Kiitos ensinnäkin edustaja Kalmarille, valiokuntamme puheenjohtajalle, erittäin hyvistä puheista.

## Pöytäkirjan asiakohta PTK 127/2017 vp

Hallituksen esityksessä ehdotetaan muutettavaksi riistanhoitomaksusta ja pyyntilupamaksusta annettua lakia siten, että riistanhoitomaksua korotetaan. Esityksessä ehdotetaan myös muutettavaksi riistanhoitolakia ja riistavahinkolakia. Yksi esityksen keskeisistä tavoitteista on riistanhoitoyhdistysten vapaaehtoisten yhdistymisten tukeminen ja toiminnanohjauksen vahvistaminen sekä kehittämishankkeiden tukeminen suurpetokonfliktien ja -vahinkojen ennalta estämiseksi. Mielestäni tämä on tavoiteltava asia, mutta yhdistymisten tulee olla todellisuudessaakin vapaaehtoisia eikä esimerkiksi rahoituksen kohdentamisella saa painostaa yhdistyksiä yhdistymään.

Esityksen myötä riistanhoitomaksu nousee vuodessa 33 eurosta 39 euroon. Korotus on perusteltua riistapolitiikan yhteiskunnallisten vaikuttavuustavoitteiden saavuttamiseksi muun muassa riistanhoitoyhdistysten toimintaa vahvistamalla. Näkisin kuitenkin hyvänä, että nuorten, alle 18-vuotiaiden, kohdalla korotusta ei tehtäisi vaan riistanhoitomaksu heidän kohdaltaan puolitettaisiin. Tätä on myös Suomen Metsästäjäliitto esittänyt. Tällä toimella annettaisiin positiivinen signaali nuorison huomioimiseksi hyvän harrastuksen parissa. Valitettavasti asiantuntijakuulemisessa ministeriö vastusti esitystä. Se lisäisi muun muassa hallinnollisia kustannuksia.

Vuonna 2016 metsästäjäutukinnon suoritti 10—14-vuotiaissa 893 ja 15—19-vuotiaissa 1 067 nuorta. Alle 18-vuotiaita riistanhoitomaksun vuosittain maksavia on noin 6 300 henkilöä. Rahallisesti tällä riistanhoitomaksun puolittamisella alle 18-vuotiailta olisi ollut noin 20 000 euron merkitys budjettiin eli suomeksi sanottuna ei yhtään mitään siihen nähden, mikä merkitys sillä olisi nuorille.

Pidän erittäin hyvänä seikkana, että maa- ja metsätalousvaliokunta teki mietintöönsä seuraavan lausumaehdotuksen: "Edellä esitetystä käy ilmi, että riistahallinnon kenttätason toiminta on rakennettu metsästyseurojen vapaaehtoistoiminnan varaan. Tämän toiminnan turvaamiseksi ja painottaen sitä, että metsästysharrastus on oleellinen osa suomalaista kulttuuria, valiokunta pitää välttämättömänä, että nuorten edellytyksiä harjoittaa metsästystä parannetaan kaikin tavoin. Sen vuoksi valiokunta pitää tarpeellisena, että metsästysharrastuksen jatkuvuutta edistetään myös nuorten riistanhoitomaksua alentamalla. Tällä toimenpiteellä viestitettäisiin myös yleisesti nuorten huomioon ottamista metsästysharrastuksessa ja heidän harrastusmahdollisuuksiensa parantamista. Valiokunta edellyttääkin, että hallitus antaa seuraavan valtioneuvostonvaliokunnan esityksen yhteydessä esityksen, jolla nuorten riistanhoitomaksua alennetaan."

Arvoisa puhemies! Tämä on erittäin hyvä lausumaehdotus, josta meidän tulee pitää jatkossa kiinni.

**21.30 Eeva-Maria Maijala kesk:** Arvoisa puhemies! Arvostan todella paljon riistanhoitoyhdistysten työtä, mitä siellä tehdään, sitä valtavaa talkootyötä, mitä siellä tehdään asioitten eteenpäinviemiseksi. Riistanhoitoyhdistyksillä on monia tehtäviä, ja itse olen päässyt läheltä seuraamaan muun muassa näitä ampumakoeharjoituksia ja suoritusasioita, joista olen itsekkin kokeillut karhukokeen ammuntaa.

Tässä kyseisessä lakiesityksessä, minkä nyt on käsittelyssä, on kiinnitetty huomiota siihen, miten muun muassa näitä suurpetoasioita voidaan viedä eteenpäin. Tällä hetkellä on ongelma se, ettei ole todellista kunnon tietoa siitä, paljonko meillä suurpetoja luonnossa oikeasti on olemassa. Suurpetojen laskenta-asiat eivät ole järjestyksessä. Siinä ei ole kentällä riittävästi luottamusta, että kaikki osallistuvat siihen riittävällä tavalla. Riistanhoitoyhdistyksen maksun korottamisen yksi kohde, toiminto, mihin sitä rahaa käytetään, on se, että

## Pöytäkirjan asiakohta PTK 127/2017 vp

nämä suurpetolaskenta-asiat saataisiin paremmin toimimaan. Tämä olisi todella tärkeä asia, koska tällä tavalla pyritään siihen, että suurpetovahinkoja voitaisiin vähentää ja suurpetokantojen hoitoa ja sääntelyä saataisiin metsästyksen avulla hoidettua. Suurpetolaskennan avulla päästäisiin siihen, että voidaan myöntää riittävä määrä poistolupia.

Otan jälleen kerran petovahinkoasiat esille sen takia, että Suomessa, koko Suomen alueella, tapahtuu petovahinkoja niin paljon, että se 10 miljoonan raja ei enää riitä vahinkojen korvaamiseen. Suomi on aikoinaan sopinut 10 miljoonan rajan EU:n kanssa, että sen verran maksetaan korkeintaan petovahinkokorvauksia, ja silloin luultiin, että se ei ikinä tule ylittymään, mutta nyt se raja onkin jo ylittynyt. Ei ole ehkä järkevää enää lisätä todellakaan niitä korvauksia, vaan kyllä meidän on puuttuva siihen ongelmaan, mikä ne vahingot aiheuttaa. Korvausten määrää pitää vähentää sillä tavalla.

**21.32 Eerikki Viljanen kesk:** Arvoisa puhemies! Pidän hyvänä esityksen tavoitetta ohjata osa riistanhoitomaksun korotuksista kertyvistä varoista maanomistajien suorittamiin riistan elinympäristöä parantaviin hankkeisiin, jotka edistävät luonnon monimuotoisuuden säilymistä ja sen lisääntymistä. Lisäksi pidän hyvänä esityksen tavoitetta riistanhoitoyhdistysten vapaaehtoisten, siis vapaaehtoisten yhdistymisten tukemista ja toiminnanohjauksen vahvistamista sekä kehittämishankkeiden edistämistä suurpetokonfliktien ja suurpetovahinkojen estämiseksi.

Arvoisa puhemies! Olen erittäin tyytyväinen valiokunnan lausumaehdotukseen, jolla edellytetään, että hallitus antaa seuraavan talousarvioesityksen yhteydessä esityksen, jolla nuorten riistanhoitomaksua alennetaan. Kuten edustaja Kulmala täällä jo totesi, esimerkiksi maksun puolittaminen alle 18-vuotiailta olisi hyvä kädenojennus nuorten metsästäjien suuntaan.

**21.33 Anne Kalmari kesk:** Arvoisa rouva puhemies! Kiitän hyvistä keskustelusta tässäkin. Todellakin olen iloinen siitä, että yksimielisesti tämän päätöksen saimme myös valiokunnassa aikaan, ja yksimielisesti olemme sitä mieltä, että todellakin edellytämme, että hallitus antaa seuraavan valtion talousarvioesityksen yhteydessä esityksen, jolla nuorten riistanhoitomaksua alennetaan. Tämä sen vuoksi, että metsästäjäväki ikääntyy, ja on tärkeä saada tähän arvokkaaseen harrastukseen ihan meidän ympäristömmekin kannalta uusia nuoria mukaan, sillä sen riistanhoitotyön arvoa ei oikein euroissa voi edes mitata, mitä he tekevät. Ja on toki merkityksellistä myöskin liikennevahinkojen kannalta se, että metsästäjiä tuonne hirviporukoihin tulevaisuudessakin löytyy.

Yleiskeskustelu päättyi.

Eduskunta hyväksyi hallituksen esitykseen HE 117/2017 vp sisältyvien 1.—3. lakiehdotuksen sisällön mietinnön mukaisena. Lakiehdotusten ensimmäinen käsittely päättyi.